

BIJLAGE WATERVERGUNNING (GRONDWATERONTTREKKING)

1. Besluit

Op 16 februari 2021 heb ik uw aanvraag ontvangen voor het onttrekken van grondwater tijdens het realiseren van een fietsonderdoorgang bij het project de Noordelijke Randweg, perceel A4333 in Voorhout in de gemeente Teylingen. Uw aanvraag is ingeschreven onder kenmerk 2021-005948.

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Waterverordening Rijnland, de Keur van het hoogheemraadschap van Rijnland met de daarbij behorende uitvoeringsregels, de Algemene wet bestuursrecht en de bij onderdeel 4 genoemde overwegingen besluiten dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland als volgt:

- I. De gevraagde vergunning te verlenen voor:
- het gedurende een periode van maximaal 11 weken onttrekken van freatisch grondwater door middel van verticale- en horizontale filters met een debiet van maximaal 8 m³ per uur en een waterbezwaar van maximaal 11.000 m³ ter plaatse van perceel A4333 in Voorhout.

zoals weergegeven op de zes gewaarmerkte bijlagen die bij dit besluit behoren:

- Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r. in kader van bemaling onderdoorgang N444, Heijmans, G015304 – MEM – 2454, 24 maart 2021, ontvangen 25 maart 2021.
- Situatietekening met zones waterkering, Noordelijke Randweg Voorhout, Bemaling fietsonderdoorgang (in relatie tot waterkering), Heijmans Infra BV, G.015304, ontvangen 23 april 2021.
- Bemalings- en monitoringsplan, Leendertse Bronbemaling BV, Nieuwbouw fietstunnel aan de N444 te Voorhout, 22 april 2021, ontvangen 23 april 2021.
- Bemalingsadvies, Fietstunnel N444 te Voorhout, Heijmans Infra, G015304-RAP-2428, 7 april, ontvangen 23 april 2021.
- Tekening met de locatie van de vijf peilbuizen, ontvangen 3 mei 2021.
- M.E.R. beoordelingsbesluit, grondwateronttrekking, fietsonderdoorgang, Noordelijke Randweg, perceel A4333, Voorhout, 17 mei 2021.

- II. Aan de vergunning de in onderdeel 3 opgenomen voorschriften te verbinden met het oog op de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen.

Dit besluit is genomen voor Heijmans Infra B.V., Tweespan 14, 3897 AG Zeewolde.

2. Ondertekening

Besloten te Leiden op 19 mei 2021

Namens dijkgraaf en hoogheemraden,

S. Veldkamp
Afdeling Vergunningverlening & Handhaving
Teamleider Vergunningverlening

3. Voorschriften

Bijzondere voorschriften

Voorschriften voor het uitvoeren van handelingen in een waterstaatswerk of beschermingszone waarvoor krachtens verordening van het hoogheemraadschap vergunning is vereist.

Onttrekken grondwater

1. De bemaling en monitoring van de grondwaterstanden moeten worden uitgevoerd volgens het bemalingsadvies en bemalings-/monitoringsplan welke in de bijlagen te vinden zijn.
2. De tekening met de locatie van de peilbuizen dient minimaal twee weken voor de start van de bemaling ter beoordeling te worden verstuurd naar arjan.zonneveld@rijnland.net en te worden geplaatst in het Omgevingsloket.
3. Opname grondwaterstanden:
 - een nulstand/beginstand voorafgaande aan het in bedrijf stellen van de grondwateronttrekking;
 - één keer per werkdag;
 - nadat de grondwateronttrekking is stopgezet eenmaal per week tot de reguliere grondwaterstand weer is bereikt;
 - Deze moeten elke maand worden doorgestuurd naar de afdeling Vergunningverlening en handhaving.

4. De verlaging van het grondwater bij de pompkelder mag niet meer bedragen dan maximaal 0,5 m onder de ontgravingsdiepte. Nadat de gewenste verlaging is bereikt moet het bemalingsdebiet zodanig worden teruggebracht dat de verlaging niet verder toeneemt.
5. Als de rode signaalwaarde in een monitoringsbuis wordt onderschreden, moet Rijnland worden geïnformeerd.
6. Het aanbrengen en weer verwijderen van de bemaling moet worden uitgevoerd conform Beoordelingsrichtlijnen SIKB 12000 en SIKB 2100 protocol 2101.
7. De peilbuizen moeten op zodanige diepte geplaatst worden dat de grondwaterstanden altijd kunnen worden gemeten en er een indicatie kan worden verkregen van de grondwaterstanden ter plaatse van de ontgravingen en binnen de invloedsfeer van de bemaling (conform het bemalingsplan).
8. De houder zorgt voor de instandhouding en het optimaal functioneren van de meetpunten, zodat de betrouwbaarheid en continuïteit van de waarnemingen gewaarborgd blijft.

Zettingen bij de waterkering

9. Ten minste 2 weken voor de start van de bemaling plaatst de houder meetstikkers, referentiemeetbouten, en/of fenomarkers ter hoogte van de zettingsgevoelige waterkering. Hierbij moet onderstaande monitoring worden uitgevoerd:
 - Voor aanvang van de bemaling: dubbele 0-meting;
 - Na start bemaling: gedurende 1 week 1 x per dag dit wordt eventueel verlengd conform monitoringsplan;
 - Tot einde bemaling welke zich binnen de beïnvloedingssfeer bevindt: 1 keer per 2 weken;
 - Na einde bemaling: 2 eindmetingen;
 - Actie en signaalwaarden.
10. Optredende zakkingen in de waterkering als gevolg van deze onttrekking, moet door en op kosten van de vergunninghouder worden hersteld.

Lozing op oppervlaktewater

11. Voordat met de lozing van het freatisch grondwater op de watergangen wordt begonnen, moet ter plaatse van de lozingspunten voorzieningen worden getroffen om beschadiging of uitspoeling van de oever te voorkomen.
12. Na afloop van de lozingen moet de oever ter plaatse van de lozingspunten worden hersteld en verontdiepingen in de watergangen worden verwijderd.

Meet- en Registratieverplichting

13. De onttrokken en geloosde debieten moeten worden gemeten met een meetnauwkeurigheid van 95% (tenminste m³ indicatie).
14. De metingen worden in meetstaten bijgehouden. Deze meetstaten zijn op het werk aanwezig en worden op eerste verzoek ter inzage gegeven aan de controlerende ambtenaren van het hoogheemraadschap.
15. De watermeters moeten overeenkomstig de door de leverancier verstrekte voorschriften worden ingebouwd.
16. Meetinstrumenten moeten op een goed toegankelijke plaats geïnstalleerd worden zodanig dat de instrumenten goed afleesbaar zijn.
17. Voor de aanvang van de bemaling moeten de beginstanden van de watermeters zijn geregistreerd. Daarna moet de stand van de watermeters, tot het beëindigen van de bemaling, conform het monitoringsplan worden geregistreerd.
18. Deze waarnemingen moeten ook op het werk aanwezig zijn en ter inzage gegeven worden aan de controlerende ambtenaren van het hoogheemraadschap.
19. Bij vervanging van een meetinstrument wordt zowel de eindstand van het oude meetinstrument als de beginstand van het nieuwe meetinstrument geregistreerd. Op de meetstaat wordt, onder opgave van de datum, eveneens melding gemaakt van voorvallen die van invloed kunnen zijn op de meting.
20. De meetstaten worden minstens vijf jaar voor het hoogheemraadschap beschikbaar gehouden.
21. Binnen 1 maand na beëindiging van de werkzaamheden moeten de onttrokken hoeveelheden worden gemeld op <https://www.rijnland.net/grondwaterjaaropgave>.
22. Uiterlijk 5 werkdagen na beëindiging van de werkzaamheden moet een afmelding van de grondwateronttrekking gedaan worden. U meldt deze informatie via <https://www.rijnland.net/uw-loket/vergunningen/uw-werk-gaat-van-start/antwoordkaart-melding-werk-gereed>.

Algemene voorschriften

1. Meldingsplicht
Minstens 5 werkdagen voordat u met de uitvoering van de werken begint, moet u de uitvoering melden aan de afdeling Vergunningverlening en Handhaving, door middel van een meldingsformulier of via <https://www.rijnland.net/uw-werk-start>
2. Controle op de uitvoering
De houder van dit besluit moet medewerkers van Rijnland toegang verlenen tot alle locaties waarvoor dit besluit geldt. Daarbij wordt alle gewenste informatie door of namens de vergunninghouder verstrekt.
3. Aanwezigheid besluit
Dit besluit of een afschrift ervan moet tijdens de uitvoering van het werk aanwezig zijn en op aanvraag van een medewerker van de afdeling V&H van het hoogheemraadschap direct ter inzage worden gegeven.
4. Wijziging werk
De houder moet wijzigingen schriftelijk melden. Deze melding moet hij doen aan het hoofd van de afdeling Vergunningverlening en Handhaving van het hoogheemraadschap. Het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland kan eisen dat voor de wijziging een nieuwe aanvraag wordt ingediend.

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland kan de houder verplichten de werken waarvoor vergunning is verleend, te wijzigen. Dit kan gebeuren in verband met werken die het hoogheemraadschap zelf uitvoert of werkzaamheden in het belang van de waterstaat.
5. Calamiteiten
Als de houder als gevolg van calamiteiten of bijzondere omstandigheden niet aan de vergunningsvoorschriften kan voldoen, moet hij dit direct telefonisch melden en schriftelijk bevestigen aan het hoofd van de afdeling Vergunningverlening en Handhaving van het hoogheemraadschap. De aanwijzingen van het hoogheemraadschap moeten direct worden opgevolgd.
6. Onderhoud
Het werk waarvoor dit besluit is verleend, moet voortdurend door of namens de houder in goede staat worden gehouden.
7. Adreswijziging
De houder moet een wijziging in zijn adres binnen 4 weken schriftelijk of per e-mail melden aan het hoofd van de afdeling Vergunningverlening en Handhaving van het hoogheemraadschap.

8. Rechtsopvolging

Op grond van artikel 6.24 van de Waterwet geldt deze vergunning voor de houder en diens rechtsopvolger(s). De houder is verplicht het besluit aan de rechtsopvolger over te dragen. De nieuwe houder moet de overdracht binnen 4 weken na rechtsopvolging schriftelijk of per e-mail melden aan het hoofd van de afdeling Vergunningverlening en Handhaving van het hoogheemraadschap van Rijnland.

9. Intrekking vergunning

Op grond van artikel 6.22 lid 2 van de Waterwet kan het college een vergunning geheel of gedeeltelijk intrekken, indien de vergunning gedurende drie achtereenvolgende jaren niet is gebruikt.

Op grond van artikel 6.22 lid 3 van de Waterwet trekt het college de vergunning geheel of gedeeltelijk in:

- op aanvraag van de vergunninghouder, voor zover de doelstellingen en belangen, bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet,;
- Door omstandigheden waardoor de handeling of handelingen waarvoor de vergunning is verleend, niet langer toelaatbaar worden geacht met het oog op de in artikel 2.1 van de Waterwet bedoelde doelstellingen en belangen;
- Als een voor Nederland bindend verdrag of besluit van een volkenrechtelijke organisatie, dan wel een wettelijk voorschrift ter uitvoering daarvan, daartoe verplicht.

Het werk waarvoor vergunning is verleend, moet in dit geval door of namens de vergunninghouder worden verwijderd. De kosten en eventuele schade hiervan zijn voor rekening van de vergunninghouder tenzij bijzondere omstandigheden aanleiding geven tot het overeenkomen van een andere regeling.

10. Niet-naleving voorschriften

Als de houder in gebreke blijft de voorschriften na te leven, kan Rijnland hierin voorzien, op kosten van de houder, ingevolge artikel 61 van de Waterschapswet.

4. Grondslag en overwegingen

Wettelijke grondslag

In artikel 2.1 van de Waterwet zijn de algemene doelstellingen aangegeven die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft deze doelstellingen concreet gemaakt via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen. Dit is gebeurd in de Keur Rijnland 2020, de bij deze keur behorende uitvoeringsregels en het Waterbeheerplan 2016-2021. Deze normen en dit beleid is – in samenhang met de Algemene Wet Bestuursrecht, de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, en het provinciaal Waterplan – het kader waarbinnen de besluitvorming van Rijnland plaatsvindt.

Binnen dit kader is beoordeeld of uw aanvraag verenigbaar is met de doelstellingen van het waterbeheer.

Overwegingen

Dijkgraaf en hoogheemraden hebben het volgende overwogen:

- het gedurende een periode van maximaal 11 weken onttrekken van freatisch grondwater door middel van verticale en horizontale filters met een debiet van maximaal 8 m³ per uur en een waterbezwaar van maximaal 11.000 m³ ter plaatse van perceel A4333 in Voorhout.

Een grondwateronttrekking welke de freatische grondwaterstand van een waterkering beïnvloed is vergunningplichtig op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Keur Rijnland 2020.

De handeling is getoetst aan beleidsregel 24.4 Grondwateronttrekkingen en grondwaterinfiltraties.

Uit de aanvraag en de daarbij overlegde gegevens is gebleken dat de handeling voldoet aan artikel 2, 3 en 4 uit deze beleidsregel.

In het besluit van d.d. 17 mei 2021 van het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland inzake de m.e.r.-beoordeling vanwege een grondwateronttrekking tijdens het realiseren van een fietsonderdoorgang bij het project de Noordelijke Randweg, perceel A4333 in Voorhout in de gemeente Teylingen is onder meer opgenomen:

Dat gezien het bereik en de omvang van de bemaling en de resultaten van de verrichte studies dat het niet noodzakelijk is om voor deze onttrekking een M.E.R. op te stellen.

Het maaiveld bevindt zich op ongeveer NAP +0,5 m. De bodemopbouw bestaat tot circa NAP -4 m uit klei en veenlagen. Hieronder bevindt zich tot ongeveer NAP -7,5 m matig grof zand. Daarna volgt tot NAP -10 m een laag met fijn zand waarin zich leemlaagjes bevinden. Hierna volgt het 1ste watervoerende pakket.

De gemiddelde hoogste grondwaterstand bevindt zich op NAP -0,7 m en de gemiddeld laagste grondwaterstand op NAP -1,0 m.

De 5 cm verlagingsslijn, welke ligt op NAP -0,75 m in modellaag 2 (de matige grove zandlaag) bevindt zich op ongeveer 170 m. De watergangen zijn niet opgenomen in het model waardoor de effecten aan de andere kant van de watergang (veel) kleiner zullen zijn.

De tunnel is ongeveer 63 m lang en 15 m breed (inclusief taluds). De maximale ontgravingsdiepte voor de tunnel bedraagt NAP -2,5 m. De pompkelder is 3 m bij 3 m en de maximale ontgravingsdiepte bedraagt NAP -3,1 m.

Voor het plaatsen van de pompkelder zijn er alleen in de eerste fase verticale filters noodzakelijk. Voor de rest wordt er alleen horizontale bemaling gebruikt. Dit zal het waterbezwaar minimaliseren.

De locatie is gelegen in een gebied dat door de Provincie Zuid-Holland is aangewezen als *Strategisch zoet grondwater*; vanwege de relatief beperkte doorlatendheid, de ondiepe onttrekking en lage debieten is retourbemaling geen doelmatige en duurzame oplossing.

De maximale berekende zetting op de kabels en leidingen ten zuiden van de N444 is circa 31 mm. Vanwege een gelijkmatige zetting over het gehele gebied en hierdoor een kleine hoekverdraaiing, is de kans op schade aan de kabels en leidingen beperkt.

Nabij de onttrekking bevindt zich een waterkering waarbij een maximale zetting van 21 mm is berekend. Deze zal in werkelijkheid minder zijn doordat:

- de maximale verlaging alleen de eerste 7 dagen van toepassing is (en deze is voor 11 weken gemodelleerd);
- de grondopbouw gunstiger is bij de waterkering;
- er geen rekening is gehouden met zettingen door eerdere grondwateronttrekkingen.

De zettingen nabij de waterkering worden gemonitord en zullen na afloop worden hersteld, als dit nodig is.

Ten noorden van de Trekvaart heeft een stortplaats gelegen. Er wordt geen significante beïnvloeding van eventueel verontreinigd grondwater verwacht. Door de lokale bodemopbouw (klei en veenlagen) zal het contact tussen de bemalen tussenlaag (de matige grove zandlaag) en de onderzijde van de stortplaats minimaal zijn. Bovendien is de duur van de diepste verlaging beperkt tot 2 weken waardoor de omgevingsbeïnvloeding klein is. Ook zal de trekvaart zelf een mitigerende invloed hebben op mogelijk te verplaatsen grondwaterverontreinigingen. De watergangen zijn niet toegevoegd in het model.

Ook de Omgevingsdienst West-Holland heeft, als bevoegd gezag voor verontreinigingen, omdat er geen invloed wordt verwacht op mogelijke verplaatsingen van grondwaterverontreinigingen, akkoord gegeven op deze onttrekking zonder aanvullende maatregelen te eisen.

Ten zuiden van de onttrekking zijn er bloembollenvelden aanwezig. Op basis van de berekeningen bedraagt de maximale verlaging 0,1 m ten opzichte van de gemiddeld hoogste grondwaterstand. Daarnaast staan bloembollenvelden over het algemeen in zandbodem waarbij de omringende sloten de grondwaterstand op deze velden stabiel houdt. Deze velden worden door de onttrekking nauwelijks beïnvloed.

Daarnaast worden er minimale tot verwaarloosbare effecten verwacht op:

- zoet-brak-zout grensvlak (upconing)
- archeologie en aardkundige waarden;
- koude-warmte opslag
- andere bemalingen

De grondwaterstanden worden gedurende de bemaling twee keer per dag geregistreerd. De monitoring wordt vanaf de tweede week teruggebracht naar één keer per week als er geen waardes onderschreden worden. Er worden vijf peilbuizen geïnstalleerd om te bepalen of de grondwaterstand niet lager komt dan verwachte verlagingen. Al deze monitoringspeilbuizen hebben signaalwaarden met een oranje en rode grens. Bij verlagingen onder de rode signaalwaarden wordt het Hoogheemraadschap van Rijnland geïnformeerd.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande is gebleken dat de aangevraagde handelingen onder het stellen van voorwaarden verenigbaar zijn met de doelstellingen van het waterbeheer. Daarom achten dijkgraaf en hoogheemraden de handelingen aanvaardbaar en bestaan er geen overwegende bezwaren tegen het verlenen van de vergunning.

5. Procedure

Als u het niet eens bent met deze beslissing

Bent u het niet eens met de inhoud van dit besluit of is het besluit onduidelijk? Neem dan eerst contact op met Arjan Zonneveld. Dit kan voorkomen dat u een bezwaarschrift moet schrijven. Medewerkers van de afdeling vergunningverlening en handhaving nemen dan met u het besluit door. Komt u er samen niet uit, dan kunt u alsnog digitaal of op papier een bezwaarschrift indienen bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland.

Als u een bezwaarschrift wilt indienen, doe dat dan binnen de wettelijke termijn, zes weken na de verzenddatum van dit besluit.

Het adres voor het indienen van het bezwaar op papier is: Postbus 156, 2300 AD Leiden.

Voor het indienen van digitaal bezwaar, zie www.rijnland.net/bezwaar onder het kopje 'formulieren'. Vermeld in het onderwerp/briefhoofd 'bezwaarschrift'. Schrijf in uw bezwaarschrift ten minste:

- Uw naam, adres en telefoonnummer
- De datum van uw bezwaarschrift
- Het nummer van deze brief; u kunt ook een kopie van dit besluit bijvoegen
- De reden waarom u het niet eens bent met dit besluit
- Uw handtekening

Het besluit is ook geldig tijdens de bezwaarschriftprocedure. Om dat te voorkomen kunt u een voorlopige voorziening vragen bij de bestuursrechter. Daaraan zijn kosten verbonden. Voor nadere informatie over de voorwaarden, kijk op <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht.aspx>.

BIJLAGE MELDING (PEILBUIS IN WATERKERING)

1. Uw werk valt onder de algemene regel

Uit de door u beschikbaar gestelde informatie is gebleken dat het plaatsen van een peilbuis in de waterkering valt onder de algemene regel 14.3. Dit houdt in dat er geen besluit van Rijnland nodig is en u direct aan de slag mag gaan.

2. Aan welke voorschriften moet u voldoen?

De voorschriften waaraan u moet voldoen staan in de algemene regel. Deze regel kunt u raadplegen via www.rijnland.net, onder 'regels' > 'keur en uitvoeringsregels' > 'alle regels op een rij'. Ter informatie treft u de huidige versie van de algemene regel hieronder aan.

U bent er zelf verantwoordelijk voor dat de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de voorwaarden uit deze algemene regel. Tijdens of na uitvoering van de werkzaamheden kan Rijnland controleren of u voldoet aan de geldende regels.

14.3 Algemene regel

Artikel 1: Reikwijdte van deze algemene regel

Deze algemene regel is van toepassing op het uitvoeren van bodemonderzoek, wanneer dit onderzoek plaatsvindt:

- a. in de kern- en/of beschermingszone van een waterkering, en/of;
- b. in een kwetsbaar kwelgebied.

Artikel 2: Uitvoeren van bodemonderzoek

Het uitvoeren van bodemonderzoek is toegestaan, wanneer:

- a. de te maken boringen en bij het bodemonderzoek benodigde (peil)buisen alleen door middel van het boren (of pulsen) worden aangebracht. Het gebruik van water, het (voor)sputten of het lossputten van de (peil)buisen is niet toegestaan, en;
- b. indien onverhoopt slecht doorlatende lagen worden doorboord of geperforeerd, deze onmiddellijk worden hersteld door het aanbrengen van zwelklei, en;
- c. ter plaatse van slecht doorlatende lagen de ruimte tussen de (peil)buis en de wand van het boorgat wordt opgevuld met zwelklei, en;
- d. na afronding van een boring of sondering het boorgat wordt opgevuld met zwelklei.

Blz. 93, <https://www.rijnland.net/regels/downloads-keur-en-uitvoeringsregels-2020/uitvoeringsregels-keur-2020>

BIJLAGE (HEFFING EN LOZING)

Regels lozen grondwater bij ontwatering in oppervlaktewater

Deze regels gelden voor de lozing:

1. Het gehalte aan onopgeloste stoffen is niet hoger dan 50 mg per liter.
2. Er ontstaat geen zichtbare verontreiniging van het oppervlaktewater.
3. U heeft een zorgplicht. Dit betekent dat u netjes en zorgvuldig werkt, waardoor verontreinigingen zo min mogelijk in het oppervlaktewater terecht komen.

De regels vindt u ook op onze website: www.rijnland.net/regels-lozen-grondwater.

Heffing betalen BSGR

Voor het lozen van grondwater in oppervlaktewater en het riool betaalt u heffing aan Rijnland. U krijgt hiervoor een aanslag van de Belasting samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR). Meer informatie vindt u op de website van het BSGR: www.BSGR.nl.

Ter indicatie: Voor 2021 geldt een aanslag van €64,60 bij een lozing van minder dan 625 m³ grondwater, een aanslag van €193,80 bij een lozing tussen 625 m³ en 3.125 m³ grondwater en een aanslag van € 0,103 per m³ grondwater bij lozingen vanaf 3.125 m³.

Toestemming andere overheden

Ik adviseer u om ook contact op te nemen met gemeente, omgevingsdienst en de provincie om te controleren of u toestemming nodig heeft voor uw activiteiten. Zo voorkomt u dat uw werk vertraging oploopt.

Waar staan de regels in de wet

- Grondwateronttrekkingen: in Uitvoeringsregel 24 "Grondwater: onttrekkingen en infiltraties" van de Rijnlandse keur. Deze uitvoeringsregel kunt u downloaden via www.rijnland.net/grondwater-onttrekken-en-lozen.
- Lozen van grondwater: in het Activiteitenbesluit en het 'Besluit lozen buiten inrichtingen'. Deze besluiten vindt u via www.wetten.nl.
- Debietmetingen: in artikel 6.11 van het Waterbesluit. Dit besluit vindt u via www.wetten.nl.